

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2,40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47-82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Aeroplane sârbești deasupra orașului Petrovaradin.

Neoplanta, 23 August. — Duminecă dimineața la orele 9 un aeroplan sârb și-a făcut apariția deasupra orașului Petrovaradin. Observatoarele noastre numai decât au anunțat artileria despre acest fapt. În urma focului puternic al artileriei noastre, aeroplanul s'a ridicat la o înălțime considerabilă și s'a înapoiat apoi pe teritoriul sârb. Pe drum a aruncat totuși două bombe pe șoseaua Carloviț, fără să cauzeze vreo pagubă. Timp de zece minute s'a putut vedea încă aeroplanul, care a dispărut apoi pe teritoriu sârbesc.

Ce a îndemnat Italia să declare război Turciei ?

— O expediție italiană la Dardanele. —

Roma, 23 August. — Guvernul italian a trimis tuturor reprezentanților Italiei în străinătate, o notă explicată asupra motivelor ce a îndemnat Italia să declare război Turciei. În această notă se arată că deși pacea între Italia și Turcia a fost încheiată după războiul dela Tripolitania, la 18 Octombrie 1912 — și după această dată turcii au continuat agitația lor contra Italiei, în Libia și Kirenaika, trimițând mereu acolo ofiteri activi, proclamând și războiul sfânt în coloniile italiene din Africa.

Guvernul italian a mai protestat printr-un ultimatum contra guvernului turc că oprește plecarea supușilor italieni din Turcia în Italia. Cum guvernul turc făgăduia una, iar autoritățile turcești făceau alta, guvernul italian a dat ordin

ambasadorului său la Constantinopol, să declare război Turciei.

Atena, 23 August. — Mari forțe italiene se află de acum pe drum pe numeroase vapoare spre Dardanele. Se afirmă că italienii proiectează să debarce mari masse de soldați la Smirna și Mersina. Pregătirele Italiei de a interveni contra Turciei datează dela finele lui Iulie. Pe atunci mai mulți ofiteri superiori italieni din statul major al marinei de sub conducerea ducelui Abrușilor, și ofiteri din statul major al lui Cadorna, au plecat cu vaporul »Iavicolo« care purta în mod fals pavilion grec, spre Dardanele, pentru a supune amiralului englez Hamilton proiectul de acțiune italian pe mare și uscat la Dardanele.

Francezii pregătesc o mare ofensivă.

Geneva, 23 August. — Pe frontul apusean sunt semne că 'n curând vor începe acolo lupte serioase, decisive chiar. Francezii pregătesc o ofensivă viguroasă. Pe la sfârșitul lui August se crede că vor fi lupte de exterminare între anglo-francezi și germani. Marea ofensivă franceză este cunoscută la Berlin, căci de câteva zile germanii aduc mereu trupe proaspete pe frontul apusean. În Franța e suspendată de o săptămână circulația trenurilor, pentru a se putea face transportarea trupelor.

Rușii vorbesc de „orcanul de proiectile“ german.

Viena, 23 August. — Cel mai nou comunicat oficial rus recunoaște că cetatea Kovno a căzut. Vorbind despre bombardarea cetății Nowogeorgiewsk, șeful statului major rus spune: „Printr'o bombardare neîntreruptă, printr'un orcan de proiectile, germanii au distrus acolo aproape toate fortificațiile.“ Acelaș comunicat anunță că mari forțe ale flotei germane au pătruns în golful Riga și că lupta navală continuă încă acolo.

Cum vor rușii să împiedece împresurarea cetății Brest-Litovsk ?

Dela cartierul de presă, 23 Aug. — Inversunații apărători ruși ai primelor poziții fortificate sunt mereu siliți să se retragă. La sud trupele generalului Mackensen înaintează pe ambele maluri ale râului Bug, iar la apus am cucerit din nou teren. Este de

semnalat și înaintarea tot mai repede a armatelor noastre dela nord-vest spre cetate.

Armatele aliate cari au înaintat la răsărit de Bug între Visok-Litovsk și Narev, apoi dela Bielsk spre nord au trecut linia ferată Bialostok Brest-Litovsk pe un front de 50 kilometri. Rușii evacuează acum cu mare zel orașul Bialostok. Și în fața acestui oraș, rușii au concentrat mari forțe. Deasupra orașului Riga, aeroplane germane zboară zi de zi, aruncând bombe.

DIN ROMÂNIA

Un consul român desminte intervenția României în război

»Journal de Geneve« anunță că consulul României la Copenhaga a trimis ziarului »Berlinske Tidende« următoarea desmintire:

Știrea despre un acord cu Impătrita înțelegere și participarea României la război în contra puterilor centrale, e o mistificare regretabilă.

Vă rog să luați cunoștință și să anunțați că această alarmantă știre nu are nici o bază.

Relațiile comerciale ale României în Germania

Sub acest titlu »Frankfurter Zeitung« publică un articol în care spune că România s'a dezvoltat în mod rapid în ultimele decenii și că datorește prosperitatea sa economică în primul rând Germaniei care a fost dela urcarea pe tron a regelui Carol bancherul acestei țări.

După ce arată că importul României s'a ridicat dela 82.930.000 lei în anul 1891 la 569.750.000 lei în 1911, iar exportul dela 177.680.000 lei în 1871 la 961.720.000 lei în 1911, insistă asupra faptului că Germania ocupă primul loc atât în rubrica importului cât și în cea a exportului României.

Ziarul relevă cât de strâns legată e viața economică a României de cea a Germaniei și termină:

»Cu toate aceste fapte România se află actualmente în fața unei hotărâri care, după felul ei, poate da noi direcție întregului sistem economic al acestei țări. Se știe că dușmanii noștri fac de mult sfertări să atragă România în tabăra Impătritei Înțelegeri. Încă nu s'a spus ultimul cuvânt: totuși întregul viitor al țării depinde de acest cuvânt.

MERSUL RĂZBOIULUI

Italia a declarat război Turciei

Germanii au capturat la Kovno 600 tunuri și un material de război de milioane. — Trupele aliate au trecut dincolo de linia ferată Bielostoc—Brest-Litovsk. — O luptă navală în golful Riga. — Perderile flotei rusești. — Italienii evacuează insula Pelagosa. — Frământările din Balcani. — Luptele dela Dardanele.

Unul din cei mai distinși ziariști francezi, Ludovic Naudeau, care dela izbucnirea războiului se află ca corespondent de război pe frontul rusec, trimete gazetei «Le Journal» din Paris, foarte interesante și mai ales obiective rapoarte despre felul cum se desfășură luptele pe teritoriul rusec. În una din cronicile sale, Naudeau a făcut și această observație dreaptă:

Să admitem în mod sincer, căci ar fi copilăros de a nega ceia ce este evident: Totul în metodele inamicilor noștri (adică ale germanilor) dovedește un miraculos spirit de prevedere și organizație.

Iată dar că și un adversar al Germaniei trebuie să recunoască că ceia ce asigură victoria germanilor este procedarea metodică în toate peripețiile războiului. Și spiritul de prevedere, de organizație și de metodă a germanilor se manifestă în toate acțiunile războiului, fie în atacul asupra cetăților, fie acțiunea de rupere a unui front rusec, apoi felul cum se face aprovizionarea armatelor germane, cu muniții și proviant — e o minună de organizație — și toate acestea contribuie la biruința zilnică a oștirilor germane.

Împăratul Germaniei a telegrafiat cancelarului Beethman Hollweg din Novogeorgievsk, bucuria ce a resimțit-o de pe urma celei mai frumoase fapte de arme a oștirilor germane cari sub conducerea generalului Beseler, cuceritorul Anversului, au făcut să cadă cea mai puternică și mai modernă cetate: Novogeorgievsk. Citadela arde. Rușii în retragerea lor au dat foc satelor din împrejurimi.

La Kovno prada de tunuri se ridică la 600, 20000 prizonieri, apoi mase uriașe de muniții, automobile, mitralieze și proviant în valoare de milioane.

Acum rușii au aruncat în luptă numeroase forțe contra armatelor aliate, în răsăritul Brest-Litovsk, pentru a ține departe trupele germane și austro-ungare de brîul de forturi. Dar armata lui Mackensen a și format un semicerc puternic la sud-vest de aceasta cetate, iar la nord-vest, armatele conduse de generali Woirsch și Kövess, au aruncat pe ruși din pozițiile lor. De mare importanță este ruperea frontului rusec pe linia ferată Bjelostok-Brest Litovsk. În trei locuri germanii au spart acest front, la Bjolsk, Kleszczeli și Wisoko-Litovsk — și după ce au ocupat aceste localități, au înaintat spre răsărit fugărind pe ruși. Numai în aceasta regiune au fost făcuți peste 6000 prizonieri.

Comunicatul austriac de Sâmbătă seară, 21 August anunță la riul Pulva și la vest de Visoka-Litovsk, rușii au opus o rezistență înversunată, și în multe locuri s'au produs asalturi cu baioneta, trupe austro-ungare au luat satul Tokari, iar trupe din Ardeal au cucerit punctul de sprijin rusec Kukovci. Rușii au trebuit să evacueze linia lor dela Pulva, ruptă în mai multe locuri și de germani. Cercul de împresurare a cetății Brest-Litovsk devine tot mai strîns.

Comunicatul german din aceeași zi anunță că armatele germane înaintează acum la răsărit de Kovno, unde au luat 5 tunuri și 450 prizonieri. La vest de Tikocin în noui lupte germanii au luat 610 prizonieri, 5 ofițeri, și 4 mitralieze. Armata generalului Gallvitz a ocupat orașul Bjelsk. La Brest-Litovsk și la răsărit de Vladova, armatele germane au făcut noui progrese, înfrîngând rezistența rusă.

Un frumos succes a obținut flota germană alaltăieri în golful Riga, unde a scufundat un torpilor rus și 2 canoniere.

Comunicatele de Duminecă seară, 22 August anunță următoarele:

Trupele generalului Kövess a aruncat din nou pe ruși din mai multe poziții, aruncându-i dincolo de linia ferată Brest-Litovsk.

Armata arhiducelui Iosif Ferdinand în lupte mereu reînnoite a câștigat teren la Visoko-Litovsk. Aci, precum la vest de Brest-Litovsk și la răsărit de Vladova, dușmanul opune o aprigă rezistență înaintării armatelor aliate. Între Vladimir-Volinski și Cernăuți nimic schimbat.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

Armata generalului Eichhorn a făcut noui progrese la est și la sud de Kovno. La luarea cu asalt a unei poziții la nord de lacul Zuvini — au fost prinși 750 ruși. Numărul prizonierilor din luptele duse la răsărit de Tikoczin s'a urcat la peste 1100. Armata generalului Gallvitz înaintează la sud de Narev peste linia ferată Biłistok-Brest-Litovsk. În cele două zile din urmă au fost prinși 13 ofițeri și peste 3350 soldați.

Armata prințului Leopold al Bavariei în lupte victorioase a trecut linia ferată Kleszczel-Visoko-Litovsk. Dușmanul oprindu-se pentru o nouă împotrivire a fost scos din pozițiile sale azi dimineață de către trupe germane. Au fost făcuți peste 3000 pri-

zonieri, capturându-se și un număr de mitralieze.

Atacurile trupelor germane și austro-ungare de sub conducerea mareșalului Mackensen, în regiunile Koterka, Pulva, Bug, mai sus de Ogradniki, precum și la cursul de jos al râului Krzna progesează mereu.

În fața frontului de sud-vest de Brest-Litovsk nimic nou. La Piczcza și la nord-vest de aceasta localitate (la nord-est de Vladova) luptele continuă.

Șeful Statului major.

Italia a declarat război Turciei

«Wolff Bureau» cu data de 20 August trimete următoarea telegramă din Constantinopol:

Italia a declarat război Turciei. Ambasadorul italian a părăsit Constantinopolul.

Declarația aceasta de război nu va surprinde pe nimeni. Este doar a 21-a declarație de război în curs de un an și ceva. Se prevede că aceasta cea mai nouă declarație nu va avea prea mari urmări. Italia a făcut numai un pas mai departe pe drumul ce și l'a ales acum 3 luni, când a rupt relațiile cu aliații ei vechi, obligându-se apoi să îplinească toate cererile nouilor aliați din Ententa. Una din cererile Ententei făcute Italiei este și aceea de a participa la acțiunea contra Dardanelelor.

Ce impresie a făcut asupra Turciei pasul cel mai nou al Italiei, se poate vedea din declarația ce a făcut-o ministrul de interne turc Talaat Bey unui ziar german: Balcanul va rămânea liniștit. Cu Bulgaria sîntem pe deplin înțeleși. Că italienii vor să încerce să debarce la Galipoli — nu ne pasă.

LUPTELE DIN APUS

— Submarine germane în canalul La Manche. — Noui pierderi colosale ale flotei comerciale engleze. — Criza politică din Franța —

— De pe frontul francez, comunicatul german de două zile n'are nimic deosebit de înregistrat. Nici francezii, nici germanii n'au întreprins ceva.

O importantă știre vine prin Haagă: Ministrul de marină englez a oprit transportul de mărfuri și de poștă din porturi engleze spre Continent și America, de oare-ce numărul submarinelor germane au crescut în mod amenințător în Canalul La Manche.

— Din Londra se dă această nouă listă de vapoare scufundate în cele câteva zile din urmă de submarine germane: Gladiator de 3359 tone, Benorackis de 3809 tone, Samare de 3173 tone, Bitterni de 1793 tone, Asverresborg cu cărbuni, Oviș de 8900 tone — toate au fost torpilate de submarinele germane.

— Din cauza ministrului de război Millerand, pare că va izbucni o criză serioasă în guvernul francez. De oare-ce partidul radical s'a pronunțat contra acestui ministru, — cei doi miniștri francezi, Sarrant și Malvy cari fac parte din acest partid, — s'au decis să nu

mai rămâie în cabinet alături de Mil-lerand. Guvernul francez refuzând să dea declarații lămuritoare în parlament asupra situației — de oare-ce aceste lămuriri ar putea aduce foloase dușmanului — a decis să convoace Camera franceză în ședință secretă.

— Ca o dovadă câtă liniște e pe frontul apusan, se dă știrea că în taberile germane au loc reprezentații teatrale cu artiști chemați din Berlin.

LA SUD

De ce nu cedează Grecia?

»Messenger d'Athenes« explică pentru ce Grecia a protestat contra propunerilor înțelegerii și refuză ori ce cedare de teritoriu Bulgariei.

Bulgaria reclamă cedarea Dramei și Cavalei dela răsărit de Salonic precum și a districtului Ianița-Edessa.

În primul loc se opun acestei cesiuni argumente etnologice, căci după recensământul din 1904 făcut în prezența ofițerilor streini, în districtul Drama-Cavalla erau numai 2120 de bulgari, din 148.807 locuitori, adică mai puțin ca 2 la sută. Elementul turc era precumpănitor la Drama, cel grec la Cavalla.

După 1905, s'au mai stabilit încă prin acele regiuni mai mult de 75.000 greci din Tracia apuseană. Deci dacă astăzi Grecia ar avea slăbiciunea de a ceda Cavalla și Drama, ar trebui să se pregătească pentru adăpostirea la Salonic a 200.000 refugiați.

Apoi din punct de vedere economic, acest teritoriu — prin productivitatea lui — e o adevărată »găină cu ouă de aur«, căci aduce fiscoșului mai ales din excelența recoltă de tutun, mai mult ca 30 mil. lei anual. Regiunea aceasta ar putea servi ca gaj, pentru un eventual împrumut mai mare în străinătate.

Vin apoi argumentele strategice: Astăzi Grecia poate face mobilizarea în câmpiile admirabile, putând amenința după dorință drumul spre Sofia la Nord, ori calea ferată Xanti-Dedengaci la răsărit. Dacă se cedează Cavalla-Drama, și nu poate fi cedat unul fără celalt, calea spre Seres e deschisă.

Acordul turco-bulgar a fost semnat.

»Vossische Zeitung« află dela corespondentul său din Sofia, că acordul turco-bulgar a fost semnat.

Noul ministru de război bulgar.

»Agenția telegrafică bulgară« anunță oficios: Demisia ministrului de război bulgar, de până acum, generalul Fitșev, a dat prilej presei străine la tot felul de comentarii și combinații. Din isvor semioficios aflăm că toate aceste combinații sînt neîntemeiate, mai ales acelea cari vor să vadă în schimbarea de persoană la ministerul de război, o schimbare a politicii proclamate de șeful guvernului bulgar. Noul ministru de război e generalul Jekov.

E de notat că noul ministru a luat parte acum în urmă la tratativele turco-bulgare la Constantinopol.

Venizelos va alcătui noul guvern grec.

Din Atena se anunță că e foarte probabil ca Venizelos să fie însărcinat azi Luni de regele Greciei să formeze noul guvern, după ce Venizelos a precizat punctul lui de vedere în politica externă. Pare că Venizelos s'a asociat la politica regelui Greciei și că va fi contra ori cărei cedări de teritorii și pentru continuarea neutralității favorabile ententei.

Presa rusă amenință Grecia, că va perde Kavala și Salonic dacă nu se va supune ordinelor Ententei.

Ce va face Serbia?

Din Niș se anunță că în ședința secretă a Scupcinei, guvernul sârb a depus un expozeu asupra situației. O decizie definitivă asupra cererilor Ententei, Serbia va lua numai după ce se va fi înțeles cu Grecia în chestiuni importante.

Ziarul italian »Tribuna« crede a ști că guvernul sârb va da Ententei un răspuns amabil, dar negativ.

RĂZBOIUL CU ITALIA

Italianii se odihnesc după eșuarea fiecărei ofensive. — Insula Pelagosa a fost evacuată de italieni.

În zilele din urmă, italianii și-au îndreptat toată puterea ofensivei lor asupra capului de pod dela Tolmein și înălțimele din împrejurimi până la Tlits. Până în adincul nopții, ținutul acesta a stat sub focul artileriei italiene. Regimentele de glotași austriaci din St. Pölten au apărut cu vitejie aceste poziții, și în fața muntelui Mrzlivsch, la 1360 metri la nord-vest de Tolmein, italianii au pierdut cel puțin 800 oameni. După lupta aceasta înverșunată la Tolmein, a domnit pe zina de Sâmbătă liniște, un semn că atacurile italiene au fost fără succes, dar cu mari pierderi. Acum italianii încearcă o ofensivă iarăși la Doberdo și la Görz, unde au bombardat cu artileria grea părți din acest oraș.

Un succes al flotei și aviației austro-ungare este că în urma atacurilor lor repetate — au făcut pe italieni să evacueze insula Pelagozza, insulă care a fost lăsată fără apărare de armata austro-ungară. Italianii suferind acolo mari pierderi între cari și pierderea submarinului »Nereida« sau retras de acolo, după ce s'au convins că insula aceasta nu prea are o valoare strategică pentru ei.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

Turcii bat pe englezi

Raportul oficios turc anunță: în jurul localității Anaforda atacul dușmanului a fost respins. El a fost silit să se retragă în tranșee.

Armata jemen cu ajutorul combatanților indigeni a ocupat orașul Lahaj și împrejurimile, cari de un timp încoace au fost stăpânite de englezi. În lupta

înverșunată, care a ținut 15 ore, englezii au avut un mare număr de morți și răniți. Am capturat 4 tunuri, 5 mitralieze și o mare cantitate de munițiuni. Englezii s'au retras și s'au închis în orașul Aden.

Știrile zilei

O alianță balcanică???

Iară băjbăie în presă s'vonul unei alianțe între statele balcanice, care se determină pe beligeranți la pace.

Băjbăie atâtea s'vonuri

De diverse înțelegeri

Ce n'ajung să fie fapte

Pentru că s' — neînțelegeri

Între cei ce simt dorința

Între ei d'a se înțelege...

Numai cât vezi fie care

Treaba altfel o înțelege.....

Sau vorbind mai la înțeles

»Fes nu-i fără interes.«

H. C.

D. căpitan George Orz avansat la rangul de consilier polițienesc

D-nul George Orz, căpitan polițial la centrala poliției din Budapesta și conducător al secției criminale, a fost înaintat la rangul de consilier polițial și în același vreme numit de conducător al secției polițienesti din cercul X.

Avansarea și numirea d-lui George Orz, a produs o bună impresie în cercurile românești din capitală, unde d-l Orz, s'a bucurat totdeauna de stima și simpatia celor ce-l cunosc. Pe lângă funcțiunea cu răspundere ce o ocupă exercitându-o cu multă conștiințiozitate, d. căpitan Orz n'a uitat, să și împlinească datoria și față de neamul și biserica lui. Este vechiu membru al parohiei române din Capitală, și nici când nu s'a retras dela manifestatiunile culturale ale românilor de aici.

Felicităm pe d-nul consilier Orz, și credem, că la aceasta felicitare se alătură toți românii din Budapesta.

Recunoștința soldaților răniți

Publicăm aci un răvaș primit dela răniții români, ca să se vadă ce răsunet bun au în inimele militarilor români grija ce-o arată cei de acasă pentru rosturile lor sufletesti și naționale:

Liebenau 18 Aug.

Stimate d-le Redactor!

Subscrisul în numele tuturor Românilor, aflători în spitalul de aici, vă trimitem sincerile noastre mulțumiri, pentru bunăvoința ce ați avut-o față de noi, trimițându-ne prețioasa dv. foaie, care ne-a fost spre mare bucurie și mângâiere. Am trimis în mai multe locuri și anume la »Românul« din Arad, la »Gazeta Transilvaniei« și la »Adunația de ajutor a Românilor« la Viena, dar de

rere că nu am căpătat nici un număr — numai dela »Acțiunea de ajutor a Românilor« am primit un număr din »Foaia Poporului Român« și un număr din »Gazeta Transilvaniei«. Dar mare ne-a fost bucuria când cei dela spital ne-au dus legătura de foi dela dv. Aici e o mare grădina a spitalului și e plină de băraici tixite de soldați. Am mblat din baracă în baracă, căutând românii și le-am împărțit toate foile, cari cu mare bucurie le-au primit. În numele tuturor im exprim sincerile mele mulțumiri.

Bunul Dumnezeu să vă răsplătească fapta bună, precum Dv. ne-ați umplut inima de mângâiere.

Cu stimă: Ioan Negru,
zidar din Suștra, comit. Timiș.

Comuna românească Cergăul mare (I. Blaj) în flacări

D. învățător Demetriu Ban ne-a trimis următoarea telegramă din Cergăul mare (cu data de 18 Aug.). În momentul acesta, comuna noastră, o comună harnică, compact românească — Cergăul mare, lângă Blaj, e cuprinsă de flacări. Scinteile unei locomotive alimentate de un vint puternic, au provocat incendiul. Până în prezent aproape 60 familii românești au rămas pe drumuri. Intreg avutul li este distrus. Chiar și noua recoltă de grâu a fost nimicită de foc. Pagubele sunt de sute de mii de coroane. Ajutor puțin se poate da, fiind bărbății duși la bătaie.

Un z'ar german contra măsurilor de restricțiune a exportului român

Vorbind de ridicarea prohibirei exportului pentru cerealele românești ziarul german »Vossische Zeitung« din Berlin spune că această hotărîre a României nu e un act de condescendență.

Unicul răspuns care ar trebui dat, ar fi să se supună cerealele proveniență românească la taxe de import maxime, atâta timp cât România va menține taxele de export.

Un stat care se sufocă în mijlocul cerealelor sale nu putea pune Germaniei condiții de vânzare.

Atunci când Germania obligă populația ei la cea mai strictă economie, pentru consumarea făinei și pâinei, România nu a permis exportul cerealelor cumpărate de noi dinainte.

Acum, Germania nu mai duce lipsă de cereale pentru nevoile ei. Ar fi loc să se renunțe la cerealele românești, până când guvernul român va ridica ultimele piedici pe care le pune exportului.

Trei fetițe omorîte de surparea unui mal

Din Buzău (România) se anunță: O mare nenorocire s'a întâmplat ieri, Duminică, la orele 12 ziua în Scurtești. La acea oră, copilele Maria Ion Preotu de 10 ani, Ioana Tănase Trandafir, de 8 ani, și Sanda Tănase Trandafir de 1 an, aflându-se cu niște oi la pășune în marginea satului Vadu-Pășii și jucându-se sub o ripă, malul s'a surpat omorându-le pe câte și trele.

Ambasadorul român din Viena,

d. E. Mavrocordat s'a stabilit cu soția lui pe vremea verei, în palatul Hohenbrugg, la Hatzendorff (Stiria de est) — după o telegramă din Graz a ziarului »Neue Freie Presse«.

Guvernul german face concesii socialiştilor, polonezilor și danezilor.

O comisie specială a parlamentului german a decis să modifice legea asupra intrunirilor. În primul rînd s'a schimbat interpretarea ce s'a dat până acum în Germania asociațiilor politice. De acum înainte societățile profesionale, ca sindicatele muncitorești, etc., să nu fie considerate ca organizații politice, chiar dacă în intrunirile lor va discuta chestiuni politice în legătură cu țelurile lor profesionale. Aceasta deciziune e considerată ca o importantă concesie față de social democrații germani, cari de ani de zile au cerut ca sindicatele muncitorești să fie eliberate de îndrădirile legale, fiind taxate ca organizații politice.

Din aceiași lege asupra intrunirilor s'a șters un articol reacționar cu privire la întrebunțarea limbei naționalităților în adunări — aceasta e o concesie făcută polonezilor și danezilor.

Moartea prof. Ehrlich, vindecătorul sifilisului.

Din Berlin vine știrea că consilierul de stat, profesorul dr. Paul Ehrlich, directorul institutului pentru terapie experimentală în Frankfurt, a murit ieri în Bad Homburg. Defunctul a fost un mare învățat pe terenul medicinei, și ceia ce i-a adus un renume universal, e descoperirea Salversanului, leacul vindecător al teribilei boli sifilisul. El moare în vîrstă de 61 ani.

Premiu pentru bombardarea Vienei.

Un englez bine situat, a fixat un premiu de 2000 lire sterline destinat celui aviator, care va bomba pentru prima dată Viena.

Judele comunal din Cutina

(comit. Timiș) se crede atotputernic în satul lui. Primim dela un soldat rănit la amîndouă mâinile precum și la picior, soldat care cinci luni a stat în foc, — o foarte înduioșătoare scrisoare în care arată că primarul din Cutina împarte ajutor cui vrea și retrage acest ajutor dela cine vrea. Asemenea se zice, că femeile cari primesc ajutor lucrează la domnul chinez în cîste, de teamă, că să nu li se retragă ajutorul. O rudă de a chinezului, care are 35 lanțe de pămînt capătă ajutor, iar altele sărace rabdă de foame. Dacă cele cuprinse în scrisoarea ce o avem la mîna, sunt adevărate, contra primarului trebuie făcut arătare la d-nul protopretor. — Facem apel și la domnul notar Manciu, ca să pună capăt acestor nedreptăți.

Cine știe de soartea soldaților

Cine știe de soartea soldatului Adam Simuleasa, reg. 8 de honvezi, comp. 2,

originar din Doclin, com. Carăș-Severin — să binevoiască a scrie părintelui Teodor Sandru, Dokleny per Királykegye.

Cine știe de soartea soldatului Nicolae Lungu, reg. 43 inf., comp. 2, din Moldova nouă, să scrie lui George Lungu, Uj-Moldova, ulița Firizan, com. Carăș-Severin.

Cine știe despre soartea lui Iosif Frăței, reg. 8 honv., comp. 3, să scrie lui Mihai Damian, Petrilova 130, p. Rakasd.

Poșta administrației

Ioan Petrica, sergent. — Am primit abonamentul pe 3 luni.

Duțu Trifu, feldpostamt 603. — Nimeni nu-ți poate da sfat cu care să te poți ajuta. Contra ordinelor militare nu să poate face apel. Porunca care a cedit-o d-nul Oberleutnant în fața dv. a fost dată din locul cel mai înalt.

Andronic Stan, Bileca. — Într-o săptămână apare »Cucu«, iar Duminică următoare »Foaia Ilustrată«. Ambele deodată nu apar mai bine de un an.

Ioan Muntean, soldat, Mühlau. — Dacă vrei să trimiți bani la prizonier din Rusia, adreseazăte la banca Victoria din Arad, ori Albina din Sibiu.

Iosif Ursulescu, Jablanița. — Ști d-ta ca un vechi abonat, că pentru 1 număr de Duminică să plătește 1 cor. 04 fil. pe jumătate an. D-ta pentru 6 exemplare ai plătit. Pentru al 7-lea mai trimite 80 fileri.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăușiu
Tipografia »Poporul Român«. VII., Ilka-utca 36.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda broșura:

Ajutorul de stat pe seama familiilor celor înrolați.

Prețul cu portpostal împreună numai 20 fileri.

Cuprinsul:

1. Cine este îndreptățit să primească ajutor?
2. Cine n'are drept la ajutor?
3. Cei îndreptățiți la ajutor.
3. Ajutorul zilnic pentru întreținere și chirie.
4. De când până când urmează să se plătească ajutorul?
5. Cât face ajutorul la zi pentru fiecare membru de familie?
6. Unde și cum trebuie să se ceară ajutorul?
7. Remedii de drept. — Plătirea ajutorului.
8. Plătirea taxelor când cel îndreptățit la ajutor se mută în alt sat sau oraș.